

Список використаних джерел:

1. Hrastinski, S. (2008). Asynchronous and synchronous e-learning. *Educause quarterly*, 31(4), 51–55. Retrieved from <https://net.educause.edu/ir/library/pdf/eqm0848.pdf>
2. Huang, X. & Hsiao, E. L. (2012). Synchronous and asynchronous communication in an online environment: Faculty experiences and perceptions. *Quarterly Review of Distance Education*, 13(1), 15–30.
3. Murphy, E., Rodríguez-Manzanares, M. A., & Barbour, M. (2011). Asynchronous and synchronous online teaching: Perspectives of Canadian high school distance education teachers. *British Journal of Educational Technology*, 42(4), 583–591. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-8535.2010.01112.x>
4. Perveen, A. (2016). Synchronous and Asynchronous E-Language Learning: A Case Study of Virtual University of Pakistan. *Open Praxis*, vol. 8 issue 1, January–March 2016, pp. 21–39 (ISSN 2304-070X)
5. Straus, William, Hove, Neil (1991) *Generations : the history of America's future. 1584 to 2069.* New York : Perennial. 544 p.
6. Swan, K. (2001). Virtual interaction: Design factors affecting student satisfaction and perceived learning in asynchronous online courses. *Distance education*, 22(2), 306–331. <http://dx.doi.org/10.1080/0158791010220208>
7. Synchronous Learning vs. Asynchronous Learning: What's the Difference? Retrieved from <https://www.bestcolleges.com/blog/synchronous-vs-asynchronous/>
8. Watson, J., Gemin, B., Ryan, J., & Wicks, M. (2009). Keeping Pace with K-12 Online Learning: An Annual Review of State-Level Policy and Practice, 2009. Evergreen Education Group. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED535909.pdf>

УДК: 316.775.1:37.018.43

КОМУНІКАТИВНІСТЬ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Хахула Б.В.,

доктор філософії в галузі економіки,

доцент кафедри менеджменту

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Хахула Л.П.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри менеджменту

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Ознакою переходу від індустріального суспільства до постіндустріального суспільства є виникнення інформаційно-комунікаційних технологій та широке застосування їх у різних сферах суспільного життя. Соціальні перетворення змінили ціннісну траєкторію розвитку освіти та істотно вплинули на процес генерації та передачі інформації. Завдяки використанню базових інформаційних

технологій комунікація долає межі простору і часу та прискорює обмін інформацією.

З появою нової форми навчання – дистанційного навчання – освіта відреагувала на соціальні зміни. Формування та поширення дистанційного навчання – це спосіб повноцінного реагування на освітню кризу, уникнення соціального інформаційного розриву та швидкого реагування на зміни в освітній сфері.

Дистанційне навчання займає провідні позиції на ринку освітніх послуг, відрізняється від інших форм навчання, використовує весь спектр інформаційно-комунікаційних технологій для надання навчальної інформації в середовищі активного спілкування та розвитку навичок і здібностей студентів без подальшого підтвердження.

Дистанційна освіта розширює доступ до навчання, забезпечує можливості оновлення, перепідготовки та особистісного збагачення, підвищує економічну ефективність освітніх ресурсів, підтримує якість і різноманітність існуючих освітніх структур, покращує і консолідує потужність. Ще однією перевагою дистанційного навчання є її зручність, оскільки багато технологій доступні з дому. Багато форм дистанційного навчання надають студентам можливість вивчати курси на індивідуальній основі.

Зважаючи на те, що дистанційна форма навчання є комунікативно-орієнтованою, гнучкою та модульною формою, заснованою на взаємодії учасників освітнього процесу, ми визначаємо феномен спілкування як основний компонент дистанційної освіти. Тому рівень реалізації аспекту комунікативності залежить від ефективності процесу навчання.

Взаємодія учасників один з одним у межах навчальної спільноти дозволяє подолати ізоляцію та зміцнити стосунки з групою. Теми, які передбачають обговорення, мозковий штурм та рефлексії найкраще підходять для онлайн-формату, незважаючи на той факт, що онлайн-дискусії суттєво відрізняються від дискусії віч-на-віч. Для початку всі студенти мають голос і жоден з них не домінує в розмові. Відповідно здобувачі вищої освіти сприймають групові дискусії електронного навчання як більш справедливі та демократичні, ніж традиційні дискусії в аудиторії. Бо ця асинхронна онлайн-дискусія дає учасникам можливість поміркувати про внесок своїх одногрупників, створюючи власний. Це переходить у тенденцію стимулювання уважності серед студентів, а також розвиває культуру роздумів.

Взаємодія, що встановлюється за допомогою комп'ютерно-опосередкованого спілкування заохочує до експериментів, обміну ідеями, посилює спільне мислення. Студенти сприймають навчання з онлайн-курсів обсягом обговорення, яке фактично відбувалося під час дистанційного навчання. Цей ступінь

спільності, який відчують студенти, тісно пов'язаний з рівнями їхньої участі у діалозі. Чим більший відсоток оцінки курсу, що базувався на обговоренні, тим більше задоволені студенти, чим більше вони дізналися з курсу, тим більше взаємодії, на їхню думку, вони мали з викладачем та однолітками. Такі висновки свідчать про те, що взаємодія між студентами є важливим фактором успіху онлайн-курсів.

З іншої сторони асинхронні формати можуть бути несумісними для обговорення складних питань, які потребують швидкого повороту розмови та спільний доступ до об'єктів, на які неможливо легко посилатися в електронних просторах. Відсутність невербальних сигналів, затримка в отриманні відповіді, а також відсутність спонтанності в порівнянні з групою віч-на-віч, може мати як переваги, так і недоліки для учасників.

Багато студентів під час дистанційного навчання потребуватимуть навичок у використанні нової системи. Адже якщо виникають технічні проблеми, з якими стикаються студенти під час використання системи не вирішуються одразу, то це відобразиться негативно на рівень задоволеності студента від системи електронного навчання.

Комп'ютери дозволяють студентам займатися різними видами діяльності, пов'язаними з навчанням, працювати над проєктами, які підтримуються мультимедійними ресурсами, спілкуватися з віддаленими співробітниками, і можливість доступу до інформаційних мереж у будь-якому місці та в будь-який час. Схожим способом можна використовувати бездротові обчислювальні технології для покращення дистанційного навчання. Такі дослідження впливають на розуміння місця комп'ютера як інструменту – система – та її вплив на моделі навчання. Комп'ютер, який зазвичай є носієм інформації та призначений для взаємодії на дистанційних навчальних курсах, може встановити новий тип взаємодії, який недоступний у традиційному середовищі.

Інтерактивні комунікативні аспекти електронного навчання мають бути адаптовані та задовольнити конкретні потреби учасників курсу. У структуруванні дистанційного навчання, викладачам необхідно враховувати типи взаємодії: взаємодія та предмет (взаємодія зі змістом), взаємодія викладач–студент, взаємодія студент–студент, взаємодія та система. Викладачам, при розробці дистанційних курсів навчання, для досягнення кращих результатів потрібно брати до уваги чотири типи взаємодії. Особливості середовища електронного навчання, які іноді визначаються студентами як негативні фактори, можна трансформувати в унікальні переваги дистанційної освіти.

Коли взаємодія проходить успішно в електронному навчанні, то студенти у процесі навчання досягають позитивних результатів та зберігається мотивація.

Коли аспект взаємодії не відбувся, то студенти будуть незадоволені курсом дистанційного навчання.

Щоб дистанційні заняття були продуктивні, то викладачам необхідно подолати психологічні та комунікативні розриви зі студентами, які можуть виникнути в результаті трансакційної відстані. На відміну від стаціонарного навчання, яке природно асоціюється з відчуттям близькості, курси дистанційного навчання повинні бути ретельно структуровані для досягнення такого ефекту.

Отже, дистанційне навчання можна охарактеризувати як навчання, що передбачає впровадження інформаційних, обчислювальних та комунікаційних технологій. Основне визначення дистанційного навчання передбачає, що викладач і студенти є відокремлені просторовим виміром, проте спілкуються за допомогою технологічних ресурсів.

Зростання потреби в постійному підвищенні та перепідготовці навичок, а також технологічний прогрес призвів до популярності та поширення дистанційного навчання. Дистанційне навчання пропонує безліч переваг, які можна оцінити технічними, соціальними та економічними критеріями.

Список використаних джерел:

1. Васько О. О. Дистанційне навчання: досвід використання, проблеми, перспективи. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2020. Вип. 2. С. 59–67.
2. Гевко І. Роль інформаційно-комунікаційних технологій в сучасній концепції дистанційного навчання. Молодь і ринок. 2019. № 2. С. 41–45.
3. Гахович С. В. Теоретичні та практичні аспекти використання системи дистанційного навчання. Зб. наук. праць Військового ін-ту Київського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. 2017. Вип. 56. С. 210–116.
4. Шаров С., Шарова Т. Формування індивідуальної освітньої траєкторії студента засобами інформаційної системи. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. 2017. № 2. С. 149–154.

УДК 37.018.38 -022.215

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО АСПЕКТУ СТАНОВЛЕННЯ ПОЗААКАДЕМІЧНОЇ ОСВІТИ

Жукова Г.,

*кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології і педагогіки,
Національний університет фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна*

Булгакова Т.,

*кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології і педагогіки,
Національний університет фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна*